

Boží zjevení

Definice

Přístupy ke zjevení

Zjevení podle d. k. Dei
Verbum

Rozdělení zjevení

Bůh ve své dobrotě a moudrosti rozhodl zjevit sebe samého a oznámit tajemství své vůle (Ef 1, 9), že lidé prostřednictvím Krista, vtěleného Slova mají v Duchu svatém přístup k Otci a stávají se účastníky božské přirozenosti (Ef 2, 18; 2 Petr 1, 4). Tímto zjevením oslovuje neviditelný Bůh (Kol 1, 15; 1 Tim 1, 17) ze své veliké lásky lidi jako přátele (Ex 33, 11; Jan 15, 14-15) a stýká se s nimi (Bar 3, 38), aby je pozval a přijal do společenství. Toto zjevení se uskutečňuje činy i slovy, které navzájem vnitřně souvisí, takže skutky, které Bůh vykonal v dějinách spásy ukazují a posilují nauku i skutečnosti vyjádřené slovy; slova pak hlásají tyto skutky a objasňují tajemství v nich obsažená. Avšak nejhlubší pravda, která se odhaluje tímto zjevením o Bohu i o spáse člověka, nám září v Kristu, který je prostředníkem a zároveň plností celého zjevení (Mt 11, 27; Jan 1, 14 a 17; 14, 6; 17, 1-3; 2 Kor 3, 16; 4, 6; Ef 1, 3-14).

Dei Verbum

Definice zjevení

Zjevení (lat. *revelatio*) je událost, kdy se nějaká skutečnost stává zřejmou. To, co bylo předtím skryté, je nyní odkryté. V náboženském smyslu jde o zjevení tajemství, která jsou jinak lidskému rozumu nepřístupná.

Výraz *re-velatio* lze vnímat i jako *znovu-zakrytí*, jakoby měl člověk možnost na chvíli zahlédnout tajemství, které stále zůstává nevyčerpané.

Židovsko-křesťanské zjevení je projevem živé přítomnosti v existenci člověka/národa.

Kritika Zjevení

- osvícenství jako pravé „zjevení“ - symbolika světla
- Immanuel Kant – náboženství v mezích přirozeného rozumu
- redukování náboženství na nauku/etiku
- odmítání vnějšího určení
- odmítání existence nadpřirozeného Zjevení

„Osvícenství je vyjítí člověka z nedospělosti, kterou si sám zavinil. Nedospělost pak je neschopnost užívat vlastního rozumu bez vedení někoho jiného. Způsobená vlastní vinou je nedospělost tehdy, jestliže její příčina netkví v nedostatku rozumu, nýbrž v nedostatku rozhodnosti a odvahy užívat rozumu bez vedení druhých. Sapere aude! Měj odvahu užívat vlastního rozumu! To je volební heslo osvícenství.“ I. Kant

Zjevení v učení I. Vat.

- **Přirozené:** transparence Boha v díle stvoření, prostřednictvím schopnosti vlastního rozumu je člověk schopen vytušit Boží existenci
- **Nadpřirozené:** teofanie - Bůh se zjevuje mimo přirozený řád, jakoby poodhalil ten závoj, ve kterém se ukrývá: znamení, sny, vidění, slyšení, proroctví, Boží slovo

Učení I. Vat.: - spíše komunikace teoretického poznání.

Gen 3

Mojžíš pásal ovce svého tchána Jitra, midjánského kněze. Jednou vedl ovce až za step a přišel k Boží hoře, k Chorébu. Tu se mu ukázal Hospodinův posel v plápolajícím ohni uprostřed trnitého keře. Mojžíš viděl, jak keř v ohni hoří, ale není jím stráven. Řekl si : „Zajdu se podívat na ten veliký úkaz, proč keř neshoří.“

Hospodin viděl, že odbočuje, aby se podíval. I zavolal na něho Bůh zprostředku keře: „Mojžíši, Mojžíši!“ Odpověděl: „Tu jsem.“ Řekl: „Nepřibližuj se sem! Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá.“ A pokračoval: „Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.“

Mojžíš si zakryl tvář, neboť se bál na Boha pohledět. Hospodin dále řekl: „Dobře jsem viděl ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. Slyšel jsem jeho úpění pro bezohlednost jeho poháněčů. Zním jeho bolesti. Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země do země dobré a prostorné, do země oplývající mlékem a medem, na místo Kenaanců, Chetejců, Emorejců, Perizejců, Chivejců a Jebúsejců. Věru, úpění Izraelců dolehlo nyní ke mně. Viděl jsem také útlak, jak je Egyptané utlačují. Nuže pojd', pošlu tě k faraónovi a vyvedeš můj lid, Izraelce, z Egypta.“

Ale Mojžíš Bohu namítal: „Kdo jsem já, abych šel k faraónovi a vyvedl Izraelce z Egypta?“

- Jan 1:1 Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo byl Bůh.
2 To bylo na počátku u Boha.
3 Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest.
4 V něm byl život a život byl světlo lidí.
5 To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.
6 Od Boha byl poslán člověk, jménem Jan.
7 Ten přišel proto, aby vydal svědectví o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho.
8 Jan sám nebyl tím světlem, ale přišel, aby o tom světle vydal svědectví.
9 Bylo tu pravé světlo, které osvětluje každého člověka; to přicházelo do světa.
10 Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal.
11 Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali.
12 Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi.
13 Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž se narodili z Boha.
14 A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.

Konstituce II. Vatikánského koncilu DEI VERBUM

19.11.1965

6 kapitol

- Zjevení
- Předávání Božího Zjevení
- Božská inspirace a výklad Písma svatého
- Starý Zákon
- Nový Zákon
- Písmo svaté v životě Církve

Konstituce II. Vatikánského koncilu DEI VERBUM

19.11.1965

1. kapitola

- Povaha a předmět zjevení
- Příprava novozákonního zjevení
- Kristus naplňuje zjevení
- Zjevení je třeba přijmout s vírou
- Boží zjevení a lidské poznání

Charakteristika „Božího zjevení“:

Bůh je subjektem zjevení - Od něho vychází iniciativa, to, co se sděluje, není jinak přístupné

Bůh je nejvlastnějším obsahem Zjevení - nejde o vyjevení abstraktních pravd, požadavků, pravidel, Bůh dává sám sebe v přátelství. Zároveň s tím vyjevuje svůj pohled na svět a na člověka

Bůh je autorem a garantem pravdy o světě a o člověku – zjevení je uskutečněno tehdy, kdy je přijato adresátem – člověkem. Lidskou odpovědí na Boží sebesdělení je *víra*.

Pramen nadpřirozeného Božího zjevení:

- **Písmo**
- **Tradice**

Obsah nadpřirozeného Božího zjevení:

- **Slovo** - Boží sebesdělení, není to jen informace: DABAR (slovo) je v úzkém spojení s činem.
- **Událost spásy** – přijetí Boha je pro člověka „spásné“

Zjevení a zjevení:

Zjevení – radikální sebedarování a sebesdělení Boží, které nelze opakovat

zjevení – formy Božího sdělování jedincům či společenství (zkušenost s Bohem) – předkřesťanské formy, mimokřesťanské formy, zjevení v křesťanství